

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 marca 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że J. O. od 1 października 2020 r. nie podlega ubezpieczeniom społecznym : emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek Centrum (...). W uzasadnieniu, organ rentowy wskazał, że J. O. pracowała u płatnika, na podstawie umów zlecenia (od 18 września 2018 r. do lutego 2019 r. oraz od 1 lipca 2019 r. do 25 września 2020 r.), a od 1 października 2020 r. została zatrudniona u ww. płatnika w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kosmetyczki z wynagrodzeniem w wysokości 2 600,00 zł. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w przedmiotowej sprawie świadczenie pracy w ramach umowy o pracę nie miało miejsca , a zgodnym zamiarem i wolą stron zawartej umowy było jedynie nadanie jej nazwy „ umowa o pracę”. Sporządzone zaś dokumenty związane ze stosunkiem pracy miały tę formę uzasadniać. Co również istotne , po przejściu J. O. na długotrwałe zwolnienie lekarskie , płatnik nie zatrudnił nikogo na jej miejsce. W ocenie organu rentowego , J. O. nie wykonywała pracy w firmie płatnika , a została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako pracownik, jedynie w celu uzyskania prawa do wypłaty świadczenia w postaci zasiłku chorobowego , co oznacza , że umowa o pracę zawarta między J. O. , a płatnikiem składek , jako zawarta dla pozorów , jest nieważna i tym samym J. O. z tytułu zawartej umowy o pracę nie podlega ubezpieczeniom społecznym od 2 lutego 2021 r.

/decyzja k.43 - 46 akt ZUS/

W dniu 17 maja 2021 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie J. O. od ww. decyzji , w którym wniosła o jej zmianę i stwierdzenie , że J. O. jako pracownik płatnika podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu , rentowemu , chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z płatnikiem składek. Nadto wniosła o przywrócenie terminu do złożenia odwołania oraz o zasądzenie od strony przeciwnej kosztów postępowania, według norm przepisanych , w tym kosztów zastępstwa procesowego. Skarżąca podkreśliła, że faktycznie wykonywała powierzone jej obowiązki , a pracodawca jej pracę przyjmował. Tym samym, brak jest podstaw do przyjęcia , że, w niniejszej sprawie, doszło do pozorności oświadczeń woli zawarcia umowy o pracę.

/odwołanie k.3 – 6/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego odrzucenie , ewentualnie oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k. 13 – 14 odwrót/

Na rozprawie w dniu 24 stycznia 2022 r. pełnomocnik płatnika składek przyłączył się do odwołania wnioskodawczyni.

/protokół rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek M. N. od 2010 r. prowadzi salon kosmetyczny. W 2019 r. płatnik osiągnął przychód w wysokości 194 331,00 zł , a w 2020 r. przychód ten wyniósł 77 550,38 zł.

/okoliczności bezsporne/

W maju , czerwcu oraz lipcu 2020 r. M. N. otrzymała **dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika I. S. (trzy razy po 1 837,46 zł)**. Ponadto otrzymała **świadczenie postojowe w kwotach po 2 080,00 zł** , w kwietniu , maju oraz lipcu 2020 r. , a także **bezzwrotną pożyczkę** od Powiatowego Urzędu Pracy w **wysokości 5 000,00 zł** i **świadczenie z (...) Funduszu (...)** w wysokości **36 000,00 zł**.

/okoliczności bezsporne/

J. O. legitymuje się wykształceniem licencjackim w zawodzie kosmetyczki.

/okoliczność bezsporna/

W okresie od 18 września 2018 r. do lutego 2019 r. oraz od 1 lipca 2019 r. do 25 września 2020 r. J. O. była aktywna , w firmie płatnika, na podstawie umów zlecenia. Wnioskodawczyni zajmowała się obsługą recepcji , sprzątaniami oraz asystowaniem przy zabiegach.

/okoliczność bezsporna ,zeznania wnioskodawczyni min.00:53:02 – 00:55:04 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:06:54 – 00:14:32 rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120 , zeznania płatnik min.00:55:04 – 00:58:38 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:14:32 – 00:31:04 rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120 , zeznania świadka I. S. min.00:33:09 – 00:47:47 rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120/

Z treści umowy, nazwanej przez strony umową o pracę, zawartej w dniu 1 października 2020 r., na czas określony od dnia 1 października 2020 r. do 30 września 2021 r. wynika , że z dniem 1 października 2020 r., płatnik składek powierzył J. O. obowiązki kosmetyczki, z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 2 600,00 zł. Jako miejsce wykonywania obowiązków , wskazano siedzibę płatnika. Na mocy aneksu z dnia 31 grudnia 2020 r. , z dniem 1 stycznia 2021 r. wynagrodzenie wnioskodawczyni wzrosło do kwoty 2 800,00 zł.

/umowa o pracę , aneks w dokumentacji osobowej wnioskodawczyni k.70/

W chwili zawierania ww. umowy J. O. nie posiadała innego tytułu do ubezpieczeń.

/okoliczność bezsporna/

W chwili zawierania spornej umowy, wnioskodawczyni , jak i płatnik, wiedzieli ,że J. O. jest w ciąży.

/zeznania wnioskodawczyni min.00:53:02 – 00:55:04 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:06:54 – 00:14:32 rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120 , zeznania płatnik min.00:55:04 – 00:58:38 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:14:32 – 00:31:04 rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120 , zeznania świadka A. B. min.00:47:47 – 00:52:00 rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120/

W dniu 23 września 2020 r. J. O. odbyła badanie lekarskie , które nie wykazało przeciwwskazań do wykonywania przez nią obowiązków na stanowisku kosmetyczki.

/orzeczenie lekarskie w dokumentacji osobowej wnioskodawczyni k.70/

Z ww. tytułu wnioskodawczyni została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

/zgłoszenie k.93/

W dniach od 1 do 2 października 2020 r. J. O. odbyła szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

/karta szkolenia BHP w dokumentacji osobowej wnioskodawczyni k.70/

Wnioskodawczyni podpisywała listy obecności w pracy.

/listy obecności k.18 – 19 akt ZUS/

W zakresie powierzonych czynności wnioskodawczyni wykonywała zabiegi kosmetyczne , manicure , pedicure , sterylizowała narzędzia , zajmowała się dezynfekcją. Niektóre czynności , zamiast wnioskodawczyni, wykonywała płatnik M. N., albo podolog, wykonująca, także, czynności w gabinecie, choć innym - I. S.. J. O. dysponowała samodzielnością decyzyjną, zarówno , co do ilości klientek jakie danego dnia przyjmie , jak i w zakresie grafiku zajęć.

Dziennie wnioskodawczyni obsługiwała od 5 do 6 klientek , przy czym, jedynie, niektóre zabiegi zajmowały około godziny.

I. S. , podolog, pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy z najniższym wynagrodzeniem.

/zeznania wnioskodawczyni min.00:53:02 – 00:55:04 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:06:54 – 00:14:32 e-protokół rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120 , zeznania płatnik min.00:55:04 – 00:58:38 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:14:32 – 00:31:04 e-protokół rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120 , zeznania świadka I. S. min.00:33:09 – 00:47:22 e-protokół rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120, zeznania świadka A. B. min.00:47:47 – 00:52:00 e-protokół rozprawy z dnia 24 stycznia 2022 r. , płyta CD k.120/

Od 6 listopada 2020 r. J. O. stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. Dziecko urodziła w dniu 13 kwietnia 2021 r.

/okoliczności bezsporne/

Podczas nieobecności wnioskodawczyni w pracy, ***płatnik składek nie zaangażował ani zatrudnił innej osoby, na jej miejsce.***

/okoliczność bezsporna/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał częściowo w oparciu o załączone do akt dokumenty, w szczególności, zawarte w dokumentacji osobowej sporządzonej w związku z zatrudnieniem wnioskodawczyni u płatnika składek, dokumentacji medycznej oraz w oparciu o dokumenty, znajdujące się aktach rentowych, a jedynie w niewielkim zakresie w oparciu o zeznania wnioskodawczyni, płatnika oraz świadków.

Sąd przede wszystkim odmówił wiary zeznaniom wnioskodawczyni oraz płatnika w części, w której wskazywali oni na zatrudnienie J. O. na podstawie umowy o pracę z uwagi na istnienie rzeczywistej potrzeby pracodawcy. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości ,że sytuacja ekonomiczna płatnika przez cały 2020 r. była zła , a płatnik wielokrotnie korzystał z różnego rodzaju form wsparcia. Wydaje się, zatem, co najmniej wątpliwym ,aby w czasie trwającej pandemii i wiedząc o swojej sytuacji ekonomicznej, płatnik zdecydował się zatrudnić pracownika w oparciu o umowę o pracę. Tym bardziej ,że dotychczasowa forma współpracy tj. zawarte między stronami umowy zlecenia, przynosiły korzyść zarówno płatnikowi , jak i wnioskodawczyni. W ocenie Sądu , jedynym powodem nadania dotychczasowej współpracy, formy umowy o pracę, był fakt zajścia przez wnioskodawczynię w ciążę, o czym płatnik wiedziała, jak zeznała na rozprawie. Okoliczność ta wskazuje, zatem, wprost, na prawdziwe cele stron umowy tj. zapewnienie wnioskodawczyni świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a nie, zaś, na realną potrzebę płatnika tj. zatrudnienia pracownika np. celem realizacji przyjętej strategii. Brak, zaś, zatrudnienia, przez płatnika, pracownika, na miejsce nieobecnej w związku z ciążą wnioskodawczyni, jedynie potwierdza to stwierdzenie. Co, również, istotne, pracodawca nie prowadził ewidencji czasu pracy wnioskodawczyni.

Wprawdzie, zeznające w sprawie strony: płatnik i wnioskodawczyni wskazywali, jakie czynności wykonywała wnioskodawczyni, , to jednak, z zeznań tych, nie wynika fakt świadczenia przez wnioskodawczynię - pracy - na rzecz płatnika, w ramach stosunku pracy. Sąd nie dał wiary, złożonym w sprawie, przez wnioskodawczynię oraz płatnika zeznaniom, w zakresie, w jakim twierdzili, że zgodnym zamiarem stron było zawarcie umowy o pracę oraz, że wnioskodawczyni świadczyła - pracę - w ramach pracowniczego podporządkowania.

Podkreślić także należy, że samo wykonywanie przez wnioskodawczynię pewnych czynności, w świetle wszelkich ustalonych w niniejszej sprawie okoliczności, nie przesądza o ich wykonywaniu w ramach stosunku pracy. Ze zgromadzonego, w niniejszej sprawie, materiału dowodowego wynika, bowiem, że w relacji, łączącej płatnika oraz wnioskodawczynię występowały elementy obce stosunkowi pracy, a wskazuje na to choćby: brak podporządkowania pracowniczego: wnioskodawczyni, jak sama zeznała, dysponowała samodzielnością decyzyjną zarówno , co do ilości

klientek, jakie danego dnia przyjmie , jak i w zakresie grafiku zajęć, zastępowania , przy wykonywaniu czynności – powierzonych do wykonania wnioskodawczyni – wykonywanie ich przez płatnika M. S. _ N., lub panią podolog – I. S. (o czym same zeznały na rozprawie w dniu 24.01.2022r) oraz kontroli wnioskodawczyni pod kątem prawidłowości wykonywania powierzonych jej zadań.

Zauważyć przy tym należy, że dokumentacja zatrudnienia wnioskodawczyni (w szczególności zawarta umowa o pracę) jest przejawem jedynie formalnego zadośćuczynienia obowiązku płatnika jako pracodawcy, natomiast nie przesądza o tym, że praca była przez wnioskodawczynię faktycznie wykonywana. Nie można wykluczyć, że wskazywane dokumenty zostały wygenerowane na potrzeby ewentualnych postępowań administracyjnych czy sądowych. Przy czym, Sąd nie neguje, że wnioskodawczyni wykonywała pewne czynności w spornym okresie zatrudnienia na rzecz płatnika składek, rzecz jednak w tym, że zgromadzony materiał dowodowy w sposób oczywisty wskazuje, że czynności te nie były wykonywane w reżimie stosunku pracy.

Zdaniem Sądu, zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na uznanie, że wnioskodawczyni wykazała rzeczywiste istnienie stosunku pracy pomiędzy nią i płatnikiem w badanym okresie, mimo, iż spoczywał na niej ciężar dowodzenia faktów, z których wywodziła skutki prawne z mocy art. 3 k.p.c. i art. 6 k.c. i była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Oparcie bowiem konstrukcji prawnej skarżonej decyzji na braku dowodów potwierdzających rzeczywiste wykonywanie pracy przez odwołującą, jako pracownika firmy płatnika, spowodowało zmianę wynikającego z art. 6 k.c. rozkładu ciężaru dowodu, co do tej kwestii, przerzucając go na osobę zaprzeczającą faktom, z których organ rentowy wywiódł skutki prawne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. O., jako niezasadne, podlegało oddaleniu.

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 punkt 1, art.8 ust.1 i art.11 ust.1 i art.12 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2021 r., poz.423) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Definicja pracownika na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych została zawarta w przepisie art.8 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Pojęcie stosunku pracy, o jakim mowa w art.8 ust.1 ww. ustawy, jest równoznaczne z pojęciem stosunku pracy definiowanym przez art.22 k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I UK 296/04, OSNP 2006/9-10/157).

Stosownie do treści art.22§1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Stosunek pracy posiada szczególne cechy, które pozwalają na jego odróżnienie od innych stosunków prawnych do niego zbliżonych.

Stosunek pracy wyróżnia się:

- 1) koniecznością osobistego wykonania pracy,
- 2) podporządkowaniem pracownika pracodawcy,
- 3) wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy
- 4) i na jego ryzyko,

5) odpłatnością pracy.

W razie ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym występowały elementy obce stosunkowi pracy nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę.

Nawiązanie stosunku pracy skutkuje równoległym powstaniem stosunku ubezpieczenia. Obydwa te stosunki, jakkolwiek mają inne cele, to wzajemnie się uzupełniają i zabezpieczają pracownika materialnie - pierwszy na co dzień, drugi na wypadek zdarzeń losowych. Stosunek ubezpieczenia społecznego pracowniczego jest konsekwencją stosunku pracy i jako taki ma charakter wtórny. Ubezpieczenie społeczne nie może bowiem istnieć bez stosunku pracy. Uruchomienie stosunku ubezpieczeniowego może odnosić się wyłącznie do ważnego stosunku pracy, a więc takiego, który stanowi wyraz woli obu stron realizowania celów, którym umowa ma służyć. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Legalis nr 88987). Sam fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art.22 k.p. formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna.

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdzono, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art.58§1 k.c. w zw. z art.300 k.p.). Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia. Nawiązanie umowy o pracę może bowiem wynikać z czynności faktycznych wyrażających się z jednej strony zobowiązaniem pracownika do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, z drugiej zobowiązaniem pracodawcy do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art.22§1 k.p.).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, że umowa o pracę i zgłoszenie do ubezpieczeń były czynnościami pozornymi dokonany jedynie celem uzyskania tytułu do ubezpieczeń i skorzystania ze świadczeń w związku z ciężką dla J. O..

W ocenie Sądu analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że wnioskodawczyni nie wykonywała pracy na rzecz ww. płatnika na podstawie umowy o pracę (nie udowodniła tej okoliczności).

Zdaniem Sądu analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że wnioskodawczyni w spornym okresie zatrudnienia wykonała pewne czynności na rzecz płatnika składek. Należało jednak zważyć, czy przy uwzględnieniu całokształtu treści stosunku prawnego realizowanego przez strony, czynności były świadczone w ramach zatrudnienia pracowniczego.

Zdaniem Sądu Okręgowego, elementem charakterystycznym umowy o pracę, którego analizowany stosunek prawny na pewno nie zawierał, jest wykonywanie pracy w ramach podporządkowania pracowniczego i pod kierownictwem pracodawcy. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby płatnik kierował pracą wnioskodawczyni, w szczególności, aby wskazywał na konkretne bieżące zadania do realizacji związane z powierzonym stanowiskiem, które by modyfikowali biorąc pod uwagę ilość i wyniki pracy dotychczas wykonanej. Jest to istotne, jeżeli uwzględni się, że zatrudnienie pracownicze odwołuje się do staranności, a nie rezultatu. Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika także, aby płatnik składek wydawał polecenia, co do bieżącego wykonywania pracy.

Godnym podkreślenia jest również fakt, że pracodawca nie prowadził ewidencji czasu pracy wnioskodawczyni (taki obowiązek spoczywa na pracodawcy niezależnie od prowadzenia listy obecności) co tylko świadczy o tym, że zawarta między stronami umowa miała głównie na celu ominięcie przepisów prawa i uzyskanie przez wnioskodawczynię świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Brak jest dowodu, że płatnik stosował jakikolwiek sposób rozliczenia z wykonania zadań przez wnioskodawczynię, a z jej zeznań nie wynikało też, aby, na bieżąco, miała ona wyznaczane, przez płatnika, skonkretyzowane zadania i czas ich wykonania. Przeciwnie – sama wnioskodawczyni zeznała, że posiadała samodzielną decyzją (...) w zakresie ilości klientek, jak i zaiegów, przy klientkach. Oznacza to, że nie ma podstaw do przyjęcia, że J. O. świadczyła pracę w warunkach kierownictwa pracodawcy.

Nadto zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje, aby u płatnika składek zaistniała realna potrzeba zatrudnienia pracownika na stanowisku powierzonym wnioskodawczyni, a potwierdza to w szczególności okoliczność braku zatrudnienia pracownika podczas długotrwałej nieobecności wnioskodawczyni w pracy. Oczywiście w niniejszym postępowaniu nie jest rolą ani organu rentowego ani Sądu oceniać sposób organizacji czy funkcjonowania płatnika, ale niemniej jednak należy przyjmować, że zachowania podmiotu uczestniczącego w obrocie gospodarczym w celu zarobkowym są racjonalne ekonomicznie. W niniejszym postępowaniu pracodawca nie wykazał, że zatrudnienie wnioskodawczyni na podstawie umowy o pracę było uzasadnione, gdyż wskazuje na to specyfika prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

Co więcej, również, pozostałe ustalone w sprawie fakty, takie jak brak posiadania przez wnioskodawczynię, w chwili zawierania spornych umów innego tytułu do ubezpieczeń, zawarcie przez wnioskodawczynię, spornych umów w zaawansowanej ciąży i przejście na zwolnienie lekarskie, w krótkim czasie od zawarcia umowy, wskazują na prawdziwe intencje stron spornej umowy tj. stworzenia ochrony ubezpieczeniowej i zagwarantowania wnioskodawczyni wyższych świadczeń w przyszłości.

Zdaniem Sądu, zawarcie przez płatnika, umowy o pracę z J. O., nie było ekonomicznie uzasadnione z jego punktu widzenia, gdyż musiał on ponieść koszt nie tylko związany z wynagrodzeniem wnioskodawczyni, ale również z odprowadzeniem stosownych składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto płatnik składek nie zaangażował ani nie zatrudnił innej osoby w czasie nieobecności wnioskodawczyni w pracy.

W tym miejscu, Sąd pragnie wskazać, że podleganie pracowniczym ubezpieczeniom społecznym jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ale legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy. Stosunek pracy jest bowiem stosunkiem zobowiązaniowym uzewnętrzniającym wolę umawiających się stron. W sytuacji, gdy strony nie pozostają faktycznie związane stosunkiem pracy, nie można mówić o fakcie podlegania pracowniczym ubezpieczeniom społecznym. Natomiast, sam fakt wykonywania za wynagrodzeniem określonego rodzaju czynności przez jedną ze stron na rzecz drugiej w zależności od cech danego stosunku prawnego, co do zasady może zostać zakwalifikowany, jako umowa o dzieło, umowa zlecenia lub też umowa o świadczenie usług, o której mowa w art. 750 k.c. wobec której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Ocena z jakim faktycznie stosunkiem prawnym mamy do czynienia na gruncie przedmiotowej sprawy pozostaje jednak poza zakresem rozważań Sądu Okręgowego, albowiem przedmiotem zaskarżonej decyzji była wyłącznie umowa o pracę.

Wprawdzie płatnik składek przedstawił dokumenty osobowe wnioskodawczyni, to jednak, w ocenie Sądu, dokumenty te nie świadczą o wykonywaniu pracy w ramach stosunku pracy. Stworzenie tej dokumentacji miało jedynie uprawdopodobnić świadczenie pracy. Do ustalenia, że doszło do powstania między stronami stosunku pracy nie jest wystarczające spełnienie warunków formalnych zatrudnienia, a konieczne jest ustalenie, że strony miały zamiar wykonywać obowiązki stron stosunku pracy, wynikające z umowy o pracę i to czyniły.

Reasumując, z zebranego w sprawie materiału dowodowego, oceny zawartej umowy o pracę, sposobu jej wykonywania, wynika, że wnioskodawczyni i płatnik składek zawarli umowę o pracę, której nie mieli zamiaru realizować. Umowa ta została zawarta jedynie w celu uzyskania przez wnioskodawczynię wypłaty świadczeń ubezpieczeniowych i był to jedyny cel zawarcia umowy o pracę. Wnioskodawczyni nie świadczyła pracy w reżimie umowy o pracę, bowiem w wykonywaniu pracy występują elementy obce dla stosunku pracy jak choćby brak podporządkowania co do czasu świadczenia pracy, czy regularności świadczenia pracy. Swoboda ubezpieczonej

w wykonywaniu i organizacji pracy nie pozwala na uznanie, że wykonywała pracę w ramach pracowniczego podporządkowania.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że umowa o pracę nie była wykonywana w reżimie prawa pracy. Nawiązanie stosunku pracy, którego elementami są zobowiązanie się pracownika do wykonywania pracy i zobowiązanie pracodawcy do wypłacania wynagrodzenia, nie było rzeczywistym celem stron. Stronom chodziło o uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego i temu celowi podporządkowały skonstruowanie określonej sytuacji prawnej, a umowa o pracę stanowić miała przede wszystkim narzędzie do realizacji tego celu.

Przedstawione wyżej rozważania jednoznacznie wskazują, iż zawarta umowa o pracę i sposób jej realizacji nie odpowiada treści art.22 k.p. , wobec powyższego Sąd uznał, że zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustalająca niepodleganie przez J. O. od 1 października 2020 r. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek Centrum (...), odpowiada prawu i na podstawie art.477 ¹§1 k.p.c., w punkcie 1 sentencji wyroku, oddalił odwołanie.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej wnioskodawczyni przez pełnomocnika z urzędu, Sąd uwzględniając nakład pracy pełnomocnika z urzędu orzekł na podstawie § 15 ust. 2 w zw. z § 4 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 68) , podwyższając należne koszty o podatek VAT oraz nakazał wypłacić wskazaną kwotę z funduszu Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Łodzi (pkt 2 oraz pkt 3 sentencji wyroku).

S.B.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni z urzędu – radcy prawnemu P. M. za pośrednictwem Portalu Informacyjnego